

Kolobar in gnojenje na zelenjavnem vrtu

Kolobar je menjavanje vrtnin na istem prostoru. Na istem mestu naj si ne sledijo vrtnine, ki so v sorodstvu. Če kolobarimo po principu botaničnih družin ali po sorodstvu, je treba paziti, da si vrtnine iz iste botanične družine na istem mestu ne sledijo vsaj nekaj let. Načrtovanje s svinčnikom in papirjem pa je še vedno najpriljubljenejše. Za dober pridelek je pomembno, da poskrbimo tudi za pravilno gnojenje.

Pri načrtovanju kolobarja si lahko pomagata tudi tako, da si vrtnine na vrtu sledijo po užitnih delih. Tako ste predhodno leto za paradižnikom, ki ima užiten plod, sejali motovilec (užitni list), to leto spomladi lahko na to mesto sejete fižol (strok, zrno) itd. Če sledite temu zaporedju, ni težav s kolobarjem, saj tako rastline niso v sorodstvu.

Za gnojenje je najbolje uporabiti kompost z domačega vrta in različna organska gnojila, ki jih lah-

1. Tabela 1: Kolobarjenje po botaničnih družinah

1. **METULJNICE ali STROČNICE** (grah, bob, fižol, soja, leča)
2. **KOŠARICE** (solata, endivija, radič)
3. **RAZHUDNIKOVKE** (paradižnik, paprika, jajčevci, zgodnji krompir)
4. **KRIŽNICE** (zelje, ohrovt, cvetača, brokoli, brstični ohrovt, kitajski kapus, listnati ohrovt, koleraba, kolerabica, repa, redkev, redkvica, hren)
5. **LILJEVKE** (čebula, česen, por, šalotka, drobnjak, špargelj)
6. **BUČNICE** (kumare, bučke, buče, lubenice, melone)
7. **KOBULNICE** (korenček, zelena, peteršilj, sladki komarček)
8. **LOBODOVKE** (rdeča pesa, špinata, blitva)
9. **AIZOJACEJE** (novozelandska špinata)
10. **SLAKOVKE** (rabarbara)
11. **ŠPAJKOVKE** (motovilec)
12. **TRAVE** (sladka koruza)

Vir: <http://zelenisvet.com/>

Tabela 2: Potrebe rastlin po kompostu glede na posamezne vrtnine (liter/m²/leto)

Rastlina	Kompost (liter/m ² /leto)
nizki fižol, grah	0
čebula, česen, šalotka, drobnjak, motovilec, redkvica, bob, leča, čičerika, soja, zelišča, trajnice	1
solata, kolerabica, visoki fižol, koleraba, repa, črna redkev	1 do 2
korenček, peteršilj, rdeča pesa, hren, špinata, radič, endivija, zelena, sladki komarček, por, jagode, ribez, maline, okrasna trava, okrasne grmovnice, cvetlice enoletnice	2 do 3
krompir, paradižnik, kumarice, bučke, paprika, lubenica, melona, špargelj, blitva, rabarbara	3 do 4
zelje, ohrovt, cvetača, brokoli, brstični ohrovt, listnati ohrovt, kitajski kapus, jajčevci, sladka koruza	5 do 6

Vir: <http://zelenisvet.com/>

ko kupite v trgovinah. Mineralnih gnojil na domačem vrtu običajno ne uporabljamo. Če nam analiza tal pokaže pomanjkanje kalija, ga dodamo po potrebi, saj tega elementa primanjkuje v organskih gnojilih.

Gnojenje zelenjavnega vrta

Za gnojenje so najdovzetnejše kapusnice (zelje, cvetača, ohrovt ...), ki jih uvrščamo med križnice. Zato priporočamo, da tudi na domačem vrtu najbolj pognojite ta del vrta. Če vrtnine gnojite v mešanih posevkih, bolj pognojite samo del gredice, kjer uspevajo bolj požrešne vrtnine. Preostali del vrta polo-

vično gnojite, čim manj pa gnojite gredice, kjer bodo uspevali česen, čebula, nizki fižol, leča in čičerika, saj te vrtnine ne ljubijo pretiranega gnojenja.

Z gnojenjem ne pretiravamo na gredicah, kjer uspevajo paradižnik, paprika, kumare, buče in druge plodovke. Za lažje razumevanje gnojenja domačega vrta priporočamo gnojenje po priporočilih spodnje tabele.

Davor Špehar, Zeleni svet

